

TRANSPLANTUL HEPATIC – INDICAȚII

Nicolae Cudrea

(Conducător științific: Adrian Hotineanu, dr. hab. șt. med, prof. univ., Catedra de chirurgie nr. 2)

Introducere. O procedură cu scop experimental, care a fost efectuată la începutul anilor '60, astăzi transplantul hepatic a devenit tratamentul de alegere pentru pacienții cu insuficiență hepatică acută și cronică. Conform datelor OMS-ului în anul 2015 au fost efectuate peste 120000 de transplanturi, transplantul hepatic fiind pe locul 2 cu o cifră de aproximativ 28000 de transplanturi, circa 21% din numărul total de transplanturi de organe efectuate.

Scopul lucrării. Evaluarea aspectelor epidemiologice și etiologice, a indicațiilor și eficacității transplantului hepatic în Republica Moldova.

Material și metode. Pentru realizarea scopului trasat ne-am propus efectuarea unui studiu retrospectiv a fișelor de observație a 38 de pacienți transplantați din secția de Chirurgie hepato-bilio-pancreatică IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, în perioada anilor 2013-2017.

Rezultate. În Republica Moldova pe perioada anilor 2013-2017 s-au efectuat în total 39 de transplanturi hepatice, în anul 2016 și 2017 înregistrându-se câte 11 pentru fiecare an, 10 în anul 2014, 4 în anul 2013 și 3 în anul 2015. La 14 pacienți transplantați etiologia hepatopatiei a servit HBV+HDV, la 6 pacienți HBV, la 6 pacienți HCV, la 5 pacienți HBV+HCV, la 2 pacienți HBV+HDV+CHC, la 2 pacienți HBV+CHC, la 1 pacient HCV+CHC, la 1 pacient ciroză biliară primară, la 1 pacient sindromul Budd-Chiari. 34 de cazuri din 39 au fost soldate cu succes, 0 cazuri complicații postoperatorii la donatori și 15 cazuri cu complicații postoperatorii la pacienții transplantați, dintre care 5 decese.

Concluzii. (1) Incidența transplantului hepatic în Republica Moldova a crescut pe perioada anilor 2013-2017, indicațiile primordiale au fost infecția hepatică virală combinată, iar rata succesului a fost de 87,18%.

Cuvinte cheie: transplantul hepatic, epidemiologia, etiologia, indicații, Republica Moldova.

LIVER TRANSPLANTATION – INDICATIONS

Nicolae Cudrea

(Scientific adviser: Adrian Hotineanu, PhD, univ. prof., Chair of surgery nr. 2)

Introduction. An experimental procedure that was performed in the early 1960s, liver transplantation today, has become the treatment of choice for patients with acute and chronic liver failure. According to the WHO data in 2015, over 120000 transplants were performed, which 28000 were liver transplants, 21% of the total organ transplants performed.

Objective of the study. Evaluation of epidemiological and etiological aspects, indications and efficacy of liver transplantation in the Republic of Moldova.

Material and methods. In order to accomplish the goal we aimed to perform a retrospective study of the observation files of 38 patients transplanted from the IMSP SCP „Timofei Moșneaga”, Hepato-bilio-pancreatic Surgery Department, during the period 2013-2017.

Results. In Republic of Moldova between 2013 and 2017, a total of 39 liver transplantations were performed, in 2016 and 2017 were performed 11 liver transplantations, 10 in 2014, 4 in 2013, and 3 in 2015. The etiology of hepatopathy served in 14 cases HBV+HDV, in 6 cases HCV, in 5 cases HBV+HCV, in 2 cases HBV+HDV+HCC, in 2 cases HBV+HCC, in 1 case HCV+HCC, in 1 case primary biliary cirrhosis, in 1 case Budd-Chiari syndrome. 34 cases of 39 transplantations were solved successfully, 0 cases of postoperative complications in donors and 15 cases of postoperative complications in receivers, and 5 deaths.

Conclusions. (1) The incidence of liver transplantation in Republic of Moldova increased during the period of 2013-2017, the primary indications being combined viral hepatic infection. The rate of success was of 87.18%.

Key words: liver transplantation, epidemiology, etiology, indications, Republic of Moldova.